

Sak 66-25 Opprettelse av studietilbud - integrert praktisk-pedagogisk master i kroppsøving, idrettsfag og friluftsliv

Kunnskapsdepartementet (KD) har gjennom endring i forskrift om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning åpnet for at institusjoner kan ta opp søkere med relevant bachelorgrad til en master i praktisk-pedagogisk utdanning (PPU-master) på minst 120 studiepoeng.

Studietilbudet er utviklet av en bredt sammensatt arbeidsgruppe ved institutt for lærerutdanning og friluftslivsstudier (ILF). Forslaget kombinerer i praksis to eksisterende studietilbud; årsenhet i praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) og lærerutdanning i praktiske og estetiske fag for trinn 1-13, kroppsøving og idrettsfag (LUPE).

Gjennomføring av PPU-master vil gjennomføres innenfor eksisterende ressursrammer.

Den foreslåtte modellen vil bestå av PPU på første år. Andreåret består av et metodeemne og selve masterprosjektet (felles med LUPE).

	Høst		Vår
1. studieår	Pedagogikk 1 (15 sp.)		Pedagogikk 2 (15 sp.)
	Fagdidaktikk 1 (15 sp.)		Velg et av emnene (15 sp.): Modellbasert praksis i kroppsøving Fordypning i friluftsliv Fordypning i idrettsfag
2. studieår	Vitenskapsteori og metode (LKI 410) (15 sp.)	Masterprosjektet (LKI520) (45 sp.)	

Dokumentasjon på at man oppfyller NIHs retningslinjer for etablering av nye studier ved NIH, programplan og matrise læringsmål er vedlagt saken.

Studieutvalget (SU) støtter etableringen av integrert praktisk-pedagogisk master i kroppsøving, idrettsfag og friluftsliv i sak 35/25.

Forslag til vedtak:

Styret vedtar å opprette integrert praktisk-pedagogisk master i kroppsøving, idrettsfag og friluftsliv.

Vedlegg:

1. Etableringssøknad integrert PPU-master
2. Programplan med vedlegg (inkl. læringsutbyttematrise)

Opprettelse av Programplan for integrert PPU-Master i Kroppsøving, idrettsfag og friluftsliv.

Dokumentet er utarbeidet med bakgrunn i «Retningslinjer for etablering av nye studier ved NIH» (<https://www.nih.no/om/organisasjonen/strategier/kvalitetssikring-av-utdanning/maler-og-ressurser-i-kvalitetsarbeidet.html>) av en nedsatt arbeidsgruppe fra institutt for lærerutdanning og friluftslivsstudier bestående av instituttleder Heidi M. Haraldsen, professor og påtroppende programleder PPU Øyvind Standal, professor og programleder for MA PED Kenneth Aggerholm, førsteamanuensis og programleder for LUPE 4-5 året Ellen Berg, førsteamanuensis og tidligere programleder for PPU Petter-Erik Leirhaug, universitetslektor og programleder LUPE 1-3 år Lars Harald Eide, og studentrepresentanter fra 4-året LUPE representert ved Stian Berg og Emma Andresen.

PPU-master er et integrert masterløp med PPU som er muliggjort ved ny PPU-forskrift gjeldende fra 28.06.2024¹. Integrert PPU-master er et studieprogram på 120 studiepoeng bygd opp av årsstudiet PPU (forskriftsbasert rammeplan) som allerede er utviklet og eksisterende ved NIH, samt et nytt 5. år som vil bli samkjørt med LUPE 4-5 året. Selv om dette er utvikling av et *nytt* studieprogram Integrert PPU – master, er det i praksis en a) revisjon av årsstudiet PPU og b) innpasning og sammenkobling mellom to eksisterende studieprogram: PPU og LUPE 4-5 år.

En revidert programplan for PPU som inkluderer masternivået er utviklet og fått tittel *Integrert praktisk-pedagogisk master i kroppsøving, idrettsfag og friluftsliv*. Det er dette som ligger til grunn for den programplan som presenteres som vedlegg til punkt 13 nedenfor. Vi presenterer også en skisse for hvordan PPU-master er tenkt integrert i masterporteføljen på instituttet i punkt 13.

1. Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt

Programmet er utviklet innen rammen for institusjoners selvakkreditering og for å ivareta de krav som stilles i rammeplan for PPU¹ og krav til mastergrader generelt². Vi har tatt utgangspunkt i et brev fra Kunnskapsdepartementet (KD) som presiserer hensikt og krav til integrert PPU-master: *Departementet viser til at hensikten med den aktuelle endringen er å tilrettelegge for at institusjoner kan utdanne lærere på en mer fleksibel og raskere måte enn i dag. Endringen i eksisterende rammeplan for PPU gir åpning for at institusjonene kan organisere PPU slik at den gir en masterutdanning, og det er ikke snakk om en ny utdanning med egen rammeplan. Det er naturlig å se en slik organisering i sammenheng med eksisterende mastertilbud* (vedlegg 1b). Basert på denne presiseringen fra KD, har ILF derfor utviklet et forslag til PPU-master som integrerer a) årsstudium i PPU og b) masterpåbygging basert på emner på fjerde og femte studieåret (masterdelen) av LUPE. Vi har også benyttet anledningen til å revidere emneplanene for årsstudiet i PPU, en jobb som det uansett var behov for å gjøre. De nye emneplanene for PPU årsstudium er oppdaterte og i tråd med ny nasjonal rammeplan (vedlegg 4a-d).

2. Vurdering av behov for og etterspørsel etter studiet (regionalt, nasjonalt og ev. internasjonalt).

Det er generelt stor lærermangel i Norge og KD sin bakgrunn for innføring av integrert PPU-master er å gjøre veien fram til lærerkompetanse mer fleksibel. Ser man på kroppsøvlingslærere spesifikt, er det et av fagene med lavest andel faglærer i skolen. Ifølge SSB oppfyller kun 43% av de som underviser faget ute i skolen kompetansekravet om minimum 30 studiepoeng i faget, mens kun 31%

¹ Forskrift om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning - Lovdata

² Forskrift om krav til mastergrad - Lovdata

har 60 studiepoeng eller mer³. At skolen og samfunnet trenger å utdanne flere lærere i kroppsøving, idrettsfag og friluftsliv er det liten tvil om. Innføring av integrert PPU-master kan også være hensiktsmessig sett fra et studentperspektiv, for her forkortes veien til mastergrad og lærersertifisering/lærerutdanning med 1 år sammenlignet med tidligere 5 + 1 modell med dagens PPU som et 6. år etter mastergrad (fra 6 til 5 år totalt). I en intern undersøkelse som ble gjennomført blant NIH-studenter som har søkt PPU eller som har vært interessert i å søke PPU våren 2024 (N=22) kom det fram at nærmere 20 av disse ville tatt en PPU-master om dette hadde vært mulig. Dette indikerer at det er stor interesse for og et sannsynlig studentgrunnlag på NIH (og mest sannsynlig blant studenter fra andre institusjoner med idrettsvitenskapelige bachelorutdanninger). Uformelle undersøkelser blant kolleger i UHR- lærerutdanning viser at PPU-master har vist seg å være populært og i KHRONO kan vi lese om rekordstor søknad på UiO sin PPU-masterpilot høst 24⁴. Erfaringsmessig i sektoren, har PPU over lang tid vært en populær vei til læreryrket, og er et studieløp som fanger opp alle de studentene som finner sin vei til læreryrket litt senere i studieløpet og som starter sitt studieløp i en disiplinlig retning innenfor idrettsvitenskapen. Disse studentene vil ha en sterk idrettsfaglig fagkompetanse med seg inn til læreryrket og med 2-årig integrert PPU-master på toppen vil de både få lærersertifisering og mulighet til å gjennomføre en profesjonsrettet mastergrad, noe som vil styrke deres totale lærerprofesjonskompetanse sammenlignet med kun en 1-årig PPU-utdanning. Som rekrutteringsgrunnlag kan vi også tenke oss at lærere med bachelorgrad og fullført PPU kan søke innpassing til masteråret, slik at det i tillegg til BA studenter i idrettsvitenskap, også er et rekrutteringsgrunnlag for lærere i skolen som allerede har PPU (3+1 modell) og som ønsker å oppnå lektorkompetanse i skolen, til å ta kun masteråret. I et nasjonalt perspektiv vet vi gjennom nasjonalt fagorgan for idrett og kroppsøving at søknadstallene til idrettsvitenskapelige fagområdene ved mange breddeuniversitet og høyskoler er nedadgående. NIH, som en spesialisert vitenskapelig høyskole innenfor idrettsvitenskap, med et godt omdømme og med fortsatt gode søkertall til våre utdanninger, bør derfor ta et større nasjonalt ansvar i UH-sektor. Etablering av integrert PPU-master kan dermed bidra til å utdanne flere gode lærere i kroppsøving, idrettsfag og friluftsliv og gi flere studie- og karriereveier for idrettsvitenskapelig bachelorprogram nasjonalt.

3. Redegjørelse for faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier

Integrert PPU-master er et lærerutdanningsprogram, og som nevnt ovenfor, er det stor etterspørsel etter kvalifiserte lærere med masterkompetanse generelt i samfunnet. Læreryrket har eksistert i alle tider, og vil eksistere også i fremtiden i hele landet. Det å utdanne seg til lærer gjennom profesjonsutdanninger med integrert praksisopplæring har høy grad av arbeidslivsrelevans. En lærer med integrert PPU-master vil også bli mer attraktivt på arbeidsmarkedet sammenlignet med en tradisjonell PPU-lærer, da vedkommende vil ha ytterligere ett år på masternivå med relevant profesjonsutdanning og det gir rom for en større arbeidslivsrelevans og profesjonsrelevant masteroppgaver i samarbeid med praksisfeltet. Et annet perspektiv som berører arbeidslivsrelevans, er behovet for bred idrettsvitenskapelig kompetanse for lærere i idrettsfag på videregående skoler og toppidrettskoler. Mens LUPE utdanningen er bred både aldersmessig (trinn 1-13) og fagdidaktisk (kroppsøving fra 1-13 skoletrinn, valgfag i ungdomsskolen, alle idrettsfagene i videregående skole idrettslinje, samt inkludering av et annet skolefag på 3-studieår), vil en PPU-master ha studenter med mer spisset idrettsfaglig bachelorutdanning fra ulike institutt og faginnretninger som gir

³ [Lærerkompetanse i grunnskolen. Hovedresultater 2021/2022 \(ssb.no\)](https://ssb.no/larerkompetanse-i-grunnskolen-hovedresultater-2021/2022)

⁴ [Tre ganger så mange søkere som plasser på ny PPU-master \(khrono.no\)](https://khrono.no/tre-ganger-sa-mange-sokere-som-plasser-pa-ny-ppu-master)

relevant fordypning til idrettsfagene på idrettslinjene som inkluderer de fire felles programfagene aktivitetslære, treningsledelse, treningslære og idrett og samfunn i tillegg til ulike valgfrie programfag (toppidrett, breddeidrett, friluftsliv, og lederutvikling). Integrert PPU-master vil også kunne rekruttere til ph.d studier innenfor IFL sine fagområder og gi økt rekrutteringsgrunnlag for disse stillingene.

4. Realistisk vurdering av rekrutteringsgrunnlag og planlagt studenttall på studiet

Det har vært en nedadgående trend i søkertall for PPU ved NIH siste 5 år, fra 139 søkere med PPU i 2021 til 100 i 2025. Dette har sin sannsynlige årsak i nasjonale endringer i norsk lærerutdanning der det ble besluttet i 2016 at all lærerutdanning skal være på masternivå.⁵ Dette resulterte i at alle grunnskolelærerutdanningene ble omgjort til integrerte 5-årige masterutdanninger (slik som LUPE) og at opptakskrav i PPU forskriften ble strammet inn gjennom å legge krav om mastergrad som hovedregel for opptak til PPU, samt varsle om en utfasing av mulighet for å ta PPU med kun en bachelorgrad. Selv om praktisk-estetiske fag, og dermed også PPU i kroppsøving og idrettsfag ved NIH, fikk unntak fra masterkravet i en overgangsperiode, ble PPU for potensielle søkere en mer usikker og mer omfattende utdanningsvei. I tillegg gjorde endringen, sett i et konkurranseperspektiv for ansettelsesmuligheter i skolen, at en lærer med bachelor og PPU (3 +1) og dermed med en adjunktkompetanse, ble mindre attraktiv sammenlignet med de nyutdannede lærerne med integrert 5-årig lærerutdanning og minimum to skolefag (lektorkompetanse) for rektorene og skoleeier.

ILF har derfor sett på muligheter for å gjøre endringer i PPU-programmet i god tid før utfasing av overgangsordningen (år 2030). Muligheten med integrert PPU-master kom derfor på et godt egnet tidspunkt, og vi tror dette vil løse flere av de tidligere rekrutteringsutfordringene vi har sett ved PPU gjennom at: a) muligheten til å få lektorkompetanse og bli konkurransedyktige på lik linje med studenter fra andre lærerutdanninger ved ansettelse er på plass, b) lektorkompetanse gir utsikter til bedre lønnsnivå i yrket, og c) det åpnes permanent opp for mulighet til å bygge på med en relevant lærerutdanning direkte etter en bachelor utdanning. Denne vil i tillegg integrere en mastergrad, noe som gjør at studenter som både ønsker å ta en mastergrad og en lærerutdanning, kan oppnå dette innenfor et 3 + 2 ordinært 5-årig studieløp.

Et siste moment i denne vurderingen, er at ILF samtidig vil fase ut MAPED tilbudet da rekrutteringsgrunnlaget fra den gamle 3-årige faglærerutdanningen (FKI) til dette masterstudiet har nærmest opphørt. Det skaper et vakuum og nytt behov for tilbud på masternivå i pedagogisk retning for våre fagområder og utdanninger som friluftsliv og FAF. Integrert PPU-master vil rette seg bredt ut til ulike pedagogiske aktivitetskontekster og potensielt ha stor bredde i disiplinlig fagbakgrunn på bachelornivå (f.eks. friluftsliv, FAF, idrettsmedisin, idrettspysykologi) som på masternivået kan bidra med relevant og komplementær kunnskap inn mot læreryrket for å løse utfordringer i skolen og blant barn og unge framkommet i bl.a. Ungdata undersøkelsene. Masterprosjektet for PPU -master er i tillegg tenkt åpent med mulighet til å velge enten en pedagogisk/profesjonsfaglig innretning (f.eks., motivasjon, danning eller inkluderende kroppsøving) eller en fagdidaktisk innretning (f.eks., friluftsfagsmetodikk for småskolen, modellbasert kroppsøving eller undervisning av treningsledelse på idrettslinjer), slik at det gir stort handlingsrom for tilpasning til ulike studenter varierte bakgrunn og interesser og ønske om fordypning og kompetanseprofil. Disse grepene tror vi bidrar til å både øke rekrutteringsgrunnlaget, samt innfri ILF sitt strategiske mål om å tilby masterutdanning og dermed også mulighet for PhD kandidater innenfor alle våre fagområder (pedagogikk, kroppsøving og idrettsfag, friluftsliv og tilpasset fysisk aktivitet for ulike funksjonsnedsettelse).

⁵ [Sluttrapport Innhold Trykk RETTET \(regjeringen.no\)](#), kap 3 historisk redegjørelse.

5. Oversikt over og vurdering av liknende studier ved norske utdanningsinstitusjoner

Det er så langt vi har klart å finne ut, 5 studiesteder som i dag tilbyr PPU i kroppsøving og idrettsfag. Det fleste har også valgt å tilby integrert PPU-master. Geografisk sett ligger de nærmeste i Elverum og Tønsberg. Vi mener at ILF og NIH har et konkurransefortrinn i et godt nasjonalt omdømme og forankring i Norges største forskningsmiljø for idrettsvitenskap. ILF har en forskningsportefølje som kan tilby varierte tematiske og metodiske muligheter for en masterstudent sammenlignet med mindre robuste idrettsvitenskapelige fagmiljøer ved konkurrerende lærersteder. ILF sine lærerutdanninger har godt omdømme og gode søkertall som vi bør utnytte i profilering og markedsføring av vår integrerte PPU-master. Vi kan nevne høye søkertall til vår 5-årige lærerutdanning (3 søkere per studieplass og karaktersnitt på 48,75 ved LUPE), høy gjennomstrømning (PPU 90,2% og LUPE 85%) og svært gode resultat i studentevalueringer som Studiebarometeret (2024, range 1-5): 4,3 i total tilfredshet, 4,3 i studentaktive læringsformer, 3,9 i arbeidslivsrelevans og 4,3 i tilfredshet med praksis og relasjon teori og praksis i studiet. NIH har også tilbud om praksisveilederutdanning (80% av praksislærerne har formell veilederutdanning) og veiledning av nyutdannede lærer for å sikre en god overgang til yrket. Vi mener derfor at ILF er svært konkurransedyktige i sektoren hva gjelder lærerutdanning. NIH har også et bredt utvalgt i bachelorutdanninger som kan kvalifisere til opptak for integrert PPU-master og tilbud om en integrert PPU-master vil kunne styrke NIH sitt post BA tilbud generelt og kunne kvalifisere flere søkere videre til phd løpet, også fra andre institutt.

6. Vurdering av studiet opp mot instituttets og NIHs strategiske planer

Lærerutdanningene i kroppsøving, idrettsfag og friluftsliv er viktig i NIH sitt samfunnsoppdrag og spesifikt målet om *å styrke kompetansen blant lærere i norsk skole*. Kroppsøvingsfaget er unikt, da det har potensial i seg til å nå ut til alle barn og unge uavhengig av hvor de kommer fra, og hvem de er, og kan dermed bidra til å styrke mål om *inkludering og mangfold*. Gjennom godt kvalifiserte lærere i skolen fra 1. klasse til vg3, kan kroppsøvingsfaget sammen med idrettsfag og friluftsliv være slagkraftig inn mot å innfri den overordnede målsetningen om å *skape et mer bærekraftig samfunn og bedre befolkningens helse, livskvalitet og levekår* samt å *bidra til å realisere en bredere forståelse av den betydningen bevegelse kan ha for dannelse, læring og utvikling hos både grupper og enkeltpersoner*. I tillegg har NIH i sin strategiske plan et mål om at *vi skal samordne studieporteføljen og legge til rette for mer samarbeid mellom fagmiljø om emne- og programutvikling*. Utviklingen av den integrerte PPU-master er et samarbeid på tvers av flere fagområder og studieprogram som søker synergieffekter fra dette samarbeidet. Videre vil en økt satsning på mastergradsnivået ved ILF og en betydelig økning i antall avlagte mastergrader bidra til å øke det totale forskningsvolumet ved instituttet og dermed bidra til å innfri forskningsstrategiske mål om både *praksisnær forskning* og at *NIHs forskning skal gi et bedre kunnskapsgrunnlag for å utvikle en fremtidsrettet utdannings-, idretts- og fritidssektor*. ILF har allerede en bred og god studieportefølje som leverer gode resultater hva gjelder utdanningskvalitet. En ytterligere utbygging av ILF sin studieportefølje vil også kunne bidra til det strategiske målet om at *våre undervisere skal utvikle og ta i bruk varierte og innovative undervisnings- og vurderingsmetoder som bidrar til god læring*.

7. Redegjørelse for ressursbruk og hvordan studiet skal finansieres, samt planlagt måltall

Integrert praktisk pedagogisk master i kroppsøving, idrettsfag og friluftsliv er tenkt å inngå i allerede eksisterende emner ved ILF. Vi har tenkt å samkjøre felles emner mellom dagens PPU og LUPE utdanningens 4- og 5 år slik at dagens emner kan tilbys med et større studentvolum og dermed øke kapasitetsutnyttelsen og studiepoengproduksjonen for begge studieprogrammene. For PPU-master vil en oppdatert og revidert versjon av dagens PPU-år inngå i sin helhet. I utviklingen av nye

emneplaner for basisåret vil det bli lagt opp til at et emne (fagdidaktikk 2) på vårsemesteret skal bestå av felles valgmuligheter som samkjøres med LUPE studentenes 4 år vårsemester der det ligger valgbare emner eller utveksling. PPU-master og LUPE studentene vil kunne velge seg inn mot tre ulike 15 stp fordypningsretninger: 1) modell-basert praksis i kroppsøving, 2) idrettsfag i skolen eller 3) friluftsliv. Fagmiljøet på lærerutdanningen arbeider sammen om denne utviklingen og LUPE vil søke om revisjon av sine valgbare emner samtidig med denne søknaden. Dette vil bidra til en mer bærekraftig utdanningsdrift totalt sett på lærerutdanningen og flere studenter innenfor hvert av fordypningsemnene. Vider vil det andre året i PPU-masteren inneholde et emne i vitenskapsteori og metode som allerede inngår i LUPE (LKI 410). Vi kan også samkjøre utvikling av masterveiledning og profesjonsbasert mastergrad ved instituttet mellom LUPE og PPU. Totalt sett ser ILF flere synergieffekter ved innføring av integrert PPU -master som vil styrke både PPU, PPU-master og LUPE.

Etablering av integrert PPU-master vil ikke innebære nye friske ressurser for ILF. Ressurser til 1-året av PPU-master har vi knyttet til eksisterende PPU utdanning (basisår), så dette året er allerede finansiert og dimensjonert ved ILF. Planen er å regulere måltallet slik at 1-året vil bestå av totalt 40 studenter (dagens måltall) men fordelt på PPU basisår og 1-år integrert PPU-master. Ressurser til 2-året av PPU-master vil hentes fra MAPED. Ved å utfase MAPED, så vil PPU-master i hovedsak erstatte MAPED ressursmessig og vi ser for oss et måltall på 20 PPU-master studenter som er tilsvarende måltall som har vært for MAPED. I tillegg har MAPED hatt 60 sp masterprosjekt, mens PPU vil ha 45 sp masterprosjekt, og dermed innspares noen veiledningsressurser. ILF har gjort flere estimeringer rundt ressursbruk og dimensjonering for masterveiledning samlet for LUPE og PPU-master for å sikre en bærekraftig drift uten økte kostnader totalt sett, og dette ligger til grunn for forslag til totalt måltall.

I tillegg kan vi orientere om at ILF har igangsatt en utviklingsprosess i fagmiljøet rundt masterveiledning. Bl.a. har vi etablert masterveiledning i seminarform knyttet opp mot den pågående utviklingen i de etablerte forskningsgruppene der det framover skal utlyses masterprosjekter tilknyttet veiledernes og forskningsgruppens pågående prosjekter og der masterveiledning som hovedregel skal foregå med 1/3 tid til gruppebasert veiledning i seminarform og 2/3 tid til 1-1 veiledning. Denne utviklingen vil legge en annen ressursberegningsnøkkel for veiledning til grunn enn tradisjonelt og ILF har estimert kostnadsberegning for dette som inkluderer timer til veiledning av prosjektplan, individuell veiledning, seminargruppeveiledning, samt intern og ekstern sensur og gjort detaljerte estimat for samlet ressursbehov for LUPE 4-5 året og PPU-master samlet. Dersom studentene velger å skrive i par, noe vi oppfordrer til og har flere tilfeller av, blir det en lavere estimert veiledningskostnad.

Vi vil gjøre oppmerksom på at ILF har fått tilført friske ressurser fra KD til innfasing av 4- og 5- året på LUPE som har generert økte personalressurser på rammen og flere nye ansettelser i 2025: 2 nye førsteamanuensiser, 1 professor, og 1 universitetslektor. I tillegg har MAPED per i dag avsatt rundt 2 undervisningsårsverk i førstestilling (1614 timer) estimert på et måltall på 22 studenter. På toppen av dette kommer innsparingene ved å samkjøre 4. året LUPE og 2 semester PPU 1 år for valgbare fordypningsemner, samt 15 sp felles emne i vitenskapsteori og metode for PPU 2. år.

Det søkes i tillegg om nye studieplasser utenfor rammen for PPU -master på institusjonsnivå (25 studieplasser) i søknad til KD høst 2025 for budsjettåret 2027 og framover. Dette vil potensielt skape mer økonomisk handlingsrom for masternivået for lærerutdanningen samlet sett da grunnfinansieringen vil øke og vi vil kunne få anledning til å øke måltallet. Vi har ikke beregnet dette inn i estimeringen per i dag, og PPU-master er ikke avhengige av friske midler for å kunne starte opp.

Vi kan se for oss noen ulike kombinasjoner av måltall mellom PPU og LUPE. Vi ønsker oss LUPE som hovedveien til å bli lærer i kroppsøving og idrettsfag, og derfor et høyere måltall her enn for PPU.

På bakgrunn av våre estimeringer og kartlegging av økonomiske og personalmessige ressurser på tvers av lærerutdanningene mener vi at kapasitet på rundt 60 studenter totalt for LUPE og PPU-master er bærekraftig og på samme nivå som per i dag med LUPE (40) og MAPED (22). Vi mener et måltall på 20 studenter på PPU-master er tilstrekkelig mange. Vi planlegger i tillegg å beholde 20 studieplasser til PPU-basisåret for de studenter som allerede har en mastergrad og ønsker ordinært 1-årig PPU løp. Disse vil gå PPU-basisår sammen med PPU-master studenter slik at vi til sammen vil ha 40 studenter inne i PPU-basisåret (som er identisk med dagens måltall for PPU), mens kun 20 av disse fortsetter videre til masteråret (erstatte MAPED måltall). LUPE har i dag måltall på 40 studenter, men pga. overbooking varierer studenttallet fra 30-50 på LUPE årskullene. Vi trenger å ha noe mer kontroll på overbooking på LUPE framover, slik at vi ikke overstiger en makskapasitet på hva instituttet kan håndtere personalmessig og ressursmessig av antall masterstudenter og masterprosjekter. Grep som det å få minimum 1/3 av studentene til å skrive masteroppgave i par er et relativt enkelt grep vi kan ta dersom vi ett år skulle få et uforholdsmessig høyt masterkull på LUPE for å sikre bærekraftig drift. ILF vil nøye overvåke og evaluere måltall og fordeling av studieplasser mellom PPU basisår, PPU-master og LUPE framover og gjøre nødvendige justeringer.

8. Oversikt over fagmiljøets fagkompetanse og fagmiljø på området

Lærerutdanningsfagmiljøet ved ILF er et stort og robust personale og utgjør til sammen rundt 20 antall ansatte, hvorav 4 universitetslektorer er deltidsansatte i kombinert stilling i skolen for økt arbeidslivsrelevans, profesjonsretting og kobling til arbeidsfeltet. I tillegg har ILF 7 stipendiater med 25% undervisning i sine stillinger som bidrar med undervisning og veiledning ut fra sine kompetanseområder.

Vi mener å ha et svært godt fagmiljø som er godt rustet til å håndtere denne veksten i studieportefølje med PPU -master og omstillingsprosessen som kommer med utvikling av både PPU-master og LUPE 4-5 år. Personalet disponeres fleksibelt mellom studieprogram og emner på instituttet og det utdannes til det samme yrkesfeltet gjennom både LUPE og PPU, slik brukes personalet på tvers av studieprogrammene og EVU tilbud. Professor Øyvind Standal vil være programleder og ansvarlig i dialog med instituttleder for å få på plass emneansvarlige for PPU-master. På masteremnet vil studentene være knyttet til en av de fem forskningsgruppene til ILF avhengig av interessenotat og ønsket tematikk og veileder og vil få en av de ansatte i førstestilling som sin hovedveileder. Dette vil samkjøres med LUPE mastertorg og masteremne.

Nedenfor er det satt opp en detaljert oversikt over sentrale fagansatte tiltenkt på integrert PPU-master

Ansatte som bidrar faglig (navn)	Stillingsbetegnelse	Ansettelsesforhold 1)	Undervisnings-/veiledningsområde i studieprogrammet	Beskriv erfaring fra praksisfeltet siste fem år (primært arbeid og arbeidslivskontakt, men også relevant forskning)	Kommentar
Øyvind Standal	Professor	Fast 100%	Idrettspedagogikk Fagdidaktikk		Programleder og Emneansvarlig <i>Fagdidaktikk 1</i>
Kenneth Aggerholm	Professor	Fast 100%	Dannelsesteori, pedagogisk filosofi og idrettspedagogikk.		Emneansvar <i>Pedagogikk 1</i>
Vidar Ulset	Førsteamanuensis	Fast 100%	Utlingspsykologi, livsmestring og folkehelse, læringsteori, kvantitativ metode		Undervise i <i>Pedagogikk 2</i>
Mats Osen Hordvik	Professor	Fast 100%	Kroppsøving, modellbasert praksis, meningsfull kroppsøving, sosial rettferdighet, kvalitativ metode	PhysEd-Academy om signaturpedagogikker og utprøving av modellbasert praksis i kroppsøving i samarbeid med praksisfeltet	Emneansvar <i>Modellbasert kroppsøving</i> Undervise i pedagogikk og fagdidaktikk
Heidi Haraldsen	Førsteamanuensis / instituttleder	Fast 100%	Pedagogisk sosiologi, motivasjon og mestring		Undervise i <i>Pedagogikk 2</i>
Kristian Abelsen	Førstelektor	Fast 100%	Friluftsliv i skolen		Undervise i fagdidaktikk, friluftsliv Skikkethetsansvarlig

Anne Marthe Lie Alstad	Universitetslektor	Fast 20 %			Undervise i fagdidaktikk
Stine Gleditsch Jacobsen	Universitetslektor	Fast 20 %			Undervise i fagdidaktikk
Ingfrid Thorjussen	Førsteamanuensis	Fast 100%	Inkludering og mangfold, kroppsøvingsdidaktikk, friluftsliv, pedagogisk sosiologi, demokrati og medborgerskap		Undervise i fagdidaktikk og pedagogikk
Ståle Jønsberg	Universitetslektor	Fast 100%			Undervise i fagdidaktikk
Per Midthaugen	Førsteamanuensis	Fast 100%	Idrettsfag og vgs fagdidaktikk		Undervise i fagdidaktikk og pedagogikk
Karl Petter Fon	Universitetslektor	Midlertidig, 50%	Kroppsøving. Modellbasert praksis, pedagogiske modeller, vurdering i kroppsøving, evne i kroppsøving	Arbeidet delt mellom USN GLU kroppsøving og Stokke Ungdomsskole (de siste seks årene.	Undervise i fagdidaktikk

9. Redegjørelse for kvalitetssikring av studiet

Utarbeiding av programplanen har fulgt NIHs standard for kvalitetssikring og bygger på allerede etablerte studieprogram (LUPE og PPU). I arbeidsgruppen for utvikling av integrert PPU-master har programlederne for både PPU og LUPE deltatt, ansatte som per i dag har kvalitetsansvar. Det nye studieprogrammet vil videreføre dette arbeidet. Programmet vil følge etablerte rutiner for kvalitetsarbeid ved NIH, både gjennom emneevalueringer, studiebarometer, programrapporter og dialogmøter med ledelsen. ILF har gode rutiner for dette arbeidet og har gode rutiner for studentinvolvering.

10. Kobling til forskning/faglig utviklingsarbeid

Alle emnene er utviklet av eller i dialog med forskere som har pedagogikk, psykologi, skole, lærerutdanning, kroppsøving og/eller idrettsfag som sitt forskningsfelt. Utformingen, så vel som behovet for studiet, bygger direkte på eksisterende og pågående forskning. ILF sine faglige ansatte i undervisning- og forskerstilling hører til minimum en av instituttets forskergrupper: [Kroppsøving og Pedagogikk \(PE-PED\) - Norges idrettshøgskole](#); [Forskergruppe for utvikling i kontekst \(DECO\) - Norges idrettshøgskole](#); [Friluftsliv - Norges idrettshøgskole](#); [Idrettsfag i skolen - Norges idrettshøgskole](#); [Feltgruppa - Norges idrettshøgskole](#). Selve utviklingen av studiet og fornying av masterveiledningsmodeller kan betraktes som et faglig utviklingsarbeid.

11. Tilknytning til praksisfeltet (praksisavtaler, veiledningskompetanse)

PPU-master er et lærerutdanningsprogram som har obligatorisk praksisopplæring i yrkesfeltet nedfelt i rammeplanen i forskriftsfestet form med krav om at denne skal være både variert, veiledet og vurdert og med et omfang av minimum 60 dager. I tillegg er lærerutdanningen underlagt skikkethetskontroll. Videre vil lærere i kombinerte stillinger, som arbeider både i skolen og ved ILF, også bidra med undervisnings- og læringsressurser til noen av emnene som del av forberedelse til praksisopplæringen. I samarbeid med NIH videre og studieadministrasjonen ved seniorrådgiver Mona Sannerud Moe har ILF utarbeidet praksisavtaler og rutiner for administrativ håndtering av praksisopplæringen ute i skoler.

12. Ordninger for studentutveksling og internasjonalisering tilpasset studiets nivå, omfang og egenart

Det er utfordrende med utveksling forstått som det å reise til en annen institusjon i løpet av det første studieåret på grunn av det rammeplanfesta kravet til minst 60 dagers praksis. Utveksling kan skje på høstsemesteret andre studieår og må innfri krav om faglig relevante emner under utveksling. Utvekslingen må da inneholde et emne i vitenskapsteori og metode (tilsvarende LKI 410). I tillegg skal studentene jobbe med masterprosjektet dette semesteret. Her går det an å tenke seg at utvekslingen (i enkelte tilfeller) skjer ved universiteter veiledere på ILF har forskningssamarbeid med.

Utover dette legger studiet vekt på internasjonalisering gjennom utvalg av pensumlitteratur, gjennom ansatte med internasjonal bakgrunn og nedslagsfelt som bidrar inn i undervisning og veiledning.

13. Program- og emneplaner for studiet (mal)

Programplan utformet ut fra NIH sin mal er vedlagt til slutt i dette dokumentet (Vedlegg 2a). Emneplanen som inngår i førsteåret i PPU-master følger som vedlegg her. Emnene for andreåret er allerede eksisterende emner i LUPE. På eksisterende LUPE emner, er det link til beskrivelsene av disse på NIH sine hjemmesider.

Strukturskisse:

	Høst	Vår
1. studieår	Pedagogikk 1	Pedagogikk 2
	Fagdidaktikk 1	Velg et av emnene: Modellbasert praksis i kroppsøving Fordypning i friluftsliv Fordypning i idrettsfag
2. studieår	Vitenskapsteori og metode (LKI 410)	Masterprosjektet (LKI520)

14. Matrise som blant annet viser i hvilke emner de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene

inngår

Se vedlegg 5a for PPU-master og 5b for PPU-årsstudium

Vedlegg:

1. Brev fra KD rundt PPU-master
2. Programplan for integrert PPU-master i kroppsøving, idrettsfag og friluftsliv
3. Programplan for PPU årsstudium
4. Emneplanar:
 - a. Pedagogikk 1 (nytt emne)
 - b. Fagdidaktikk 2 (nytt emne)
 - c. Pedagogikk 2 (nytt emne)
 - d. Reviderte versjoner av PPU404, (inngår i dagens PPU)
 - e. Reviderte versjoner av valgbart emne PPU405 (inngår i dagens PPU)
 - f. Valgbart emnet som også inngår i LUPE: fordypning i friluftsliv
 - g. Valgbart emnet som også inngår i LUPE: fordypning i idrettsfag
5. Matrise som redegjør for implementering av overordnede læringsutbyttebeskrivelser
 - a. PPU-master
 - b. PPU-årsstudium

Vedlegg til brev 28. juni 2024, ref. 24/1753.

Kunnskapsdepartementet sine merknader til endringer 28. juni 2024 i forskrift om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning

Om høyringa

Forslaga som blei sendt på høyring 23. april var tiltak i Meld. St.19 (2023–2024), *Profesjonsnære utdanningar over heile landet*. Høyringsfristen var 7. juni.

Det var 25 høyringsinstansar som uttala seg om forslaga om PPU: Sytten universitet og høgskular, ni organisasjonar og fem representantar for styresmaktene.

Høyringa gir mest støtte til forslaga, og fleire av institusjonane vil ta opp studentar på vilkåra som er foreslått, allereie frå hausten 2024. Nokre instansar er skeptiske til den raske prosessen. I høyringa kjem det fram nye forslag som ikkje har vore høyrde og derfor ikkje kan bli tatt til følge no. Enkelte UH-institusjonar ber om at departementet presiserer nærmare korleis ein skal forstå krava.

Om dei einskilte forslaga i høyringa

1. Master i praktisk-pedagogisk utdanning (PPU-master)

Departementet foreslo:

- å opne for at institusjonane kan ta opp søkarar med relevant bachelorgrad til ein master i praktisk-pedagogisk utdanning (PPU-master) på minst 120 studiepoeng. Søkarar med relevant bachelorgrad og minst to års relevant arbeidserfaring frå skulen, kan bli tekne opp til ein erfaringsbasert PPU-master på minst 90 studiepoeng.

Frå høyringa

Dei fleste gir støtte til forslaget og det blir argumentert for at modellen vil styrke rekrutteringa og den profesjonsfaglege og didaktiske tilnærminga i utdanninga. Dei som er skeptiske, fryktar at endringar i PPU vil gå utover rekrutteringa til dei femårige utdanningane og rekruttering til trinn 1–4 og at ein PPU-master vil gi ein svakare masterutdanning. Det blir etterspurt ei modellskisse. Videre har det komme spørsmål om korleis ein skal forstå relevant arbeidserfaring og om erfaringa må vere opparbeidd før eller etter bachelorutdanninga.

Kunnskapsdepartementet sine merknader

Kunnskapsdepartementet held fast ved at det er dei femårige utdanningane som skal vere hovudvegen til å bli lærar i Noreg, og at forslaga som gjeld PPU rettar seg mot dei som allereie har opparbeidd anna utdanning og erfaring. Departementet vil ikkje gi føringar for oppbygging av modellen, men viser til minstekrava til fordjuping i PPU-forskrifta og i

masterforskrifta. Dei som ønsker ei tyngre fordjuping og lengre utdanning, til dømes ved å integrere PPU i ein toårig master over tre år, har fridom til det.

Departementet presiserer i forskrifta at det er krav om relevant arbeidserfaring frå grunnskulen eller den vidaregåande skulen. Departementet vil ikkje gi føringar for om arbeidserfaringa må vere opparbeidd før eller etter bachelorutdanninga.

2. Midlertidig unntak frå masterkravet for dei med arbeidserfaring

Departementet foreslo:

- å opne for at institusjonane i ein overgangsperiode fram til 2030, kan ta opp søkarar med relevant bachelorgrad og minst to års relevant arbeidserfaring frå skulen, til praktisk-pedagogisk utdanning på 60 studiepoeng.

Frå høyringa

Dei fleste instansane gir støtte til forslaget, men nokre meiner at det undergrei masterkravet. To instansar meiner at ordninga må avviklast så snart som råd. Ein instans peikar på moglegheita for overgang til masterutdanning seinare. Ein instans foreslår at det blir innført karakter C for opptak.

Kunnskapsdepartementet sine merknader

Søkarane som fell inn under dette unntaket, har relevant arbeidserfaring og det kan derfor forsvarast at det ikkje blir stilt nasjonalt karakterkrav i tillegg. Forslaget om karakter C for opptak har ikkje vore på høyring og blir ikkje vurdert no. Institusjonar som ønsker det, kan stille strengare opptakskrav.

Departementet presiserer i forskrifta at det er krav om relevant arbeidserfaring frå grunnskulen eller den vidaregåande skulen. Departementet vil ikkje gi føringar for om arbeidserfaringa må vere opparbeidd før eller etter bachelorutdanninga.

3. Forlenging av midlertidig unntak frå masterkravet for dei med bachelor i praktiske og estetiske fag

Departementet foreslo:

- å forlenge unntaket frå krav om mastergrad for opptak til praktisk-pedagogisk utdanning for søkarar med bachelor i praktiske og estetiske fag, fram til 2030.

Frå høyringa

Forslaget har brei semje blant instansane og enkelte meiner masterkravet bør fjernast heilt. Ein institusjon meiner at unntaket er vanskeleg å forvalte og ber om at kriteria blir endra, slik at krav om karakter C blir fjerna og krav om fordjuping i fag redusert frå 90 til 120 studiepoeng. Ein institusjon ber om at karakterkravet blir fjerna fordi universitetet ikkje lenger nyttar karaktergrense for opptak til sine masterutdanningar.

Kunnskapsdepartementet sine merknader

Bakgrunnen for desse krava var opphavleg å sikre solid kompetanse hos dei som blei lærarar utan mastergrad. Dette var godt grunngjeve då vedtaket blei fatta. Endring i desse

krava har ikkje vore på høyring som kan gi institusjonane høve til å uttale seg i saka. Departementet vil ikkje endre desse krava i denne omgang.

Om andre innspel som kom i høyringa

4. Innspel frå instansane om undervisningsfag som del av, eller i tillegg til, graden

To instansar har bedt om at departementet endrar ordlyden i § 6 noverande første og nytt andre ledd, slik at det kjem fram at undervisningsfaget som blir krevd for opptak, ikkje treng å inngå i grunnlaget for graden, så lenge søkaren har både ein grad og eit undervisningsfag i tilstrekkeleg omfang.

Kunnskapsdepartementet sine merknader

Departementet har tidlegare gjort skriftleg greie for at undervisningsfaget enten kan vere ein del av graden eller vere tatt i tillegg til den. Departementet meiner at dette kan presiserast i forskrifta utan høyring, sidan institusjonane kjenner til det frå før.

5. Om avgrensing av utøvande og skapande kunstfag, jf. § 3 (6) og § 6 (1)

I PPU-forskrifta er det varige unntaket frå mastergrad for dei med bachelorutdanningar i utøvande og skapande kunstfag avgrensa til å gjelde utdanningar i finansieringskategori A og B. Nokre instansar ber om avklaring om korleis dette skal vere når endringane i finansieringssystemet trer i kraft. Departementet kjem seinare attende til korleis desse utdanningane kan avgrensast på ein betre måte.

Endringsforskrift

Forskrift om endring i forskrift om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning

Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 28. juni 2024 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-2

I forskrift 21. desember 2015 nr. 1771 om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning, gjøres følgende endringer:

I

§ 3 femte ledd (erstatter dagens femte ledd) skal lyde:

(5) Institusjonene kan tilby en integrert master i praktisk-pedagogisk utdanning på minst 120 studiepoeng eller en integrert erfaringsbasert master i praktisk-pedagogisk utdanning på minst 90 studiepoeng. For å få utferdiget vitnemål om fullført praktisk-pedagogisk utdanning, må den integrerte masterutdanningen være bestått.

§ 6 skal lyde:

§ 6 Opptak

(1) For å bli tatt opp til praktisk-pedagogisk utdanning, må søker ha

- en mastergrad og minst ett relevant fag, i eller i tillegg til graden, som gir kompetanse til å undervise, jf. forskrift 23. juni 2006 nr. 724 til opplæringslova kapittel 14
- en bachelorgrad og minst ett relevant fag, i eller i tillegg til graden, som gir kompetanse til å undervise, jf. forskrift 23. juni 2006 nr. 724 til opplæringslova kapittel 14, og minst to års relevant arbeidserfaring fra grunnskolen eller den videregående skolen, eller
- en bachelorgrad i utøvende eller skapende kunsthøgskolefag i finansieringskategori A eller B, med minimum 180 studiepoeng i kunsthøgskolefaget, eller
- en bachelorgrad med inntil tre fag som gir kompetanse til å undervise i praktiske og/eller estetiske fag i grunnskolen. Ett av fagene kan erstattes av drama/teaterfag. Det må inngå fordypning på minst 120 studiepoeng i ett fag. Øvrige fag må ha et omfang på minst 30 studiepoeng. Det stilles krav om gjennomsnittskarakter C eller bedre fra bachelorgraden, eller
- en bachelorgrad i tegnspråk og tolkning (døvetolkutdanning), med minst 80 studiepoeng i tegnspråk. Det stilles krav om gjennomsnittskarakter C eller bedre fra bachelorgraden.

(2) Institusjoner som tilbyr en integrert master i praktisk-pedagogisk utdanning på minst 120 studiepoeng, jf. forskriften § 3, kan ta opp søkere som tilfredsstiller krav for opptak til mastergraden, til det integrerte løpet.

(3) Institusjoner som tilbyr en erfaringsbasert integrert master i praktisk-pedagogisk utdanning på minst 90 studiepoeng, jf. forskriften § 3, kan ta opp søkere som tilfredsstiller krav for opptak til mastergraden, og som har minst to års relevant arbeidserfaring fra grunnskolen eller den videregående skolen, til det integrerte løpet.

(4) Institusjoner som tilbyr praktisk-pedagogisk utdanning integrert i bachelorutdanning i utøvende eller skapende kunstfag, jf. forskriften § 3, kan ta opp søkere som tilfredsstillers krav for opptak til bachelorgraden, til det integrerte løpet.

(5) For søkere som har en bachelorgrad og arbeidserfaring etter første ledd, andre strekpunkt, eller en bachelorgrad i praktiske og estetiske fag etter første ledd, fjerde strekpunkt, kan det gis opptak til praktisk-pedagogisk utdanning siste gang til studier med oppstart våren 2030.

II

Endringsforskriften trer i kraft straks.

Norges idrettshøgskole
Postboks 4014 Ullevål Stadion
0806 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/2992-

Dato
20. juni 2024

Svar på spørsmål om av endringer i forskrift om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning (PPU)

Vi viser til brev av 11. juni fra Norges idrettshøyskole (NIH) til Kunnskapsdepartementet om endringer i forskrift om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning (PPU). I brevet viser NIH til endringen som åpner for at institusjonene kan gi søkere med relevant bachelorgrad opptak til en master i PPU på 120 studiepoeng. Med bakgrunn i den endringen, stiller NIH spørsmål ved om departementet vil tildele midler til gjennomføring av det 2. året på masterstudium i PPU, dersom institusjonene velger å gi tilbud om det.

Departementet viser til at hensikten med den aktuelle endringen er å tilrettelegge for at institusjoner kan utdanne lærere på en mer fleksibel og raskere måte enn i dag. Endringen i eksisterende rammeplan for PPU gir åpning for at institusjonene kan organisere PPU slik at den gir en masterutdanning, og det er ikke snakk om en ny utdanning med egen rammeplan. Det er naturlig å se en slik organisering i sammenheng med eksisterende mastertilbud. Det er videre opp til hver enkelt institusjon å vurdere om de ønsker å benytte seg av dette. På bakgrunn av dette legger departementet til grunn at eventuelle tilbud om master i PPU prioriteres av institusjonene uten medfølgende endring i rammebevilgning.

Med hilsen

Marthe Nordtug (e.f.)
avdelingsdirektør

Klo Kwe Moo Kham
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for høyere
utdanning, forskning
og internasjonalt
arbeid

Saksbehandler
Klo Kwe Moo Kham
22 24 74 37

Programbeskrivelse

Ansvarlig fagseksjon:

Institutt for lærarutdanning og friluftslivsstudier (ILF)

Studieprogramnavn

Navnet på studieprogrammet oppgis på bokmål, nynorsk og engelsk. Navnet skal være dekkende.

Studieprogramnavn bokmål: PPU-master: *Integrert praktisk-pedagogisk master i kroppsøving, idrettsfag og friluftsliv.*

Studieprogramnavn nynorsk: *Integrert praktisk-pedagogisk master i kroppsøving, idrettsfag og friluftsliv*

Studieprogramnavn engelsk: *Integrated practical-pedagogical master in physical education, sport and «friluftsliv»*

Grad etter fullført studieprogram: Mastergrad

Angi hvilken grad studieprogrammet fører til (full tittel på graden). Gradsnavnet oppgis på bokmål, nynorsk og engelsk

Gradsnavn bokmål:

Gradsnavn nynorsk:

Gradsnavn engelsk:

Språk:

Norsk

Omfang:

120 studiepoeng

Hovedmål - Innledning

Integrert master i praktisk-pedagogisk utdanning i kroppsøving, idrettsfag og friluftsliv (heretter: PPU-master) er et toårig profesjonsprogram (120 studiepoeng) som er forankret i Norges idrettshøgskoles visjon om å utdanne lærere for fremtidens skole.

Hovedmålet er å utdanne gode lærere med både bredde- og dybdekompetanse i kroppsøving og idrettsfag. Utdanningen skal styrke studentenes evne til å planlegge, gjennomføre og reflektere over undervisning, samt å skape gode læringsmiljø. I tillegg vil studentene utvikle kompetanse innenfor klasseledelse, inkludering og tilpasset opplæring, samt det å forstå skolens mandat. Studentene vil ha inngående kunnskap i pedagogikk og

fagdidaktikk og gjennom studiet utvikle ferdigheter til å møte utfordringer i praksis. Det skal være et nært samspill med profesjonsfeltet og det samfunnet skolen er en del av. Utdanningen skal bygge på opplæringsloven og gjeldende læreplanverk for grunnopplæringen.

Relevans

PPU-master skal sikre at kandidatene har bredde- og dybdekompetanse til å kunne undervise i kroppsøving, trinn 8 – 13, og idrettsfag. Gjennom sin kompetanse skal studentene kunne bidra til å videreutvikle skolen som en institusjon for læring og dannelse i et demokratisk og flerkulturelt samfunn. Utdanningen skal ivareta ulike perspektiver knyttet til bærekraft, likestilling og det flerkulturelle samfunn, og skape forståelse for en skole som er inkluderende for alle elever, uavhengig av deres forutsetninger og sosiale, kulturelle og språklige bakgrunn.

Kvalifiserer til

Studiet PPU-master ved NIH gir lektorkompetanse og kvalifiserer til undervisningsstilling i kroppsøving i grunnskolen og kroppsøving og utdanningsprogram for idrettsfag i videregående opplæring.

Utdanningen er også relevant for folkehøyskolen, kulturskolen og det frivillige kulturlivet. Det finnes i tillegg andre arbeidsmuligheter i privat og offentlig sektor for deg som har en kombinasjon av pedagogisk og idrettsfaglig kompetanse.

Opptakskrav

Alle søkere må oppfylle krav fastsatt i [forskrift til universitets- og høyskoleloven](#) om krav til mastergrad.

- Generell studiekompetanse (GSK)
- Utstedt bachelorgrad (minimum 180 studiepoeng)
 - Minimum 90 studiepoeng idrettsfag (faglig fordypning)
 - Gjennomsnittskarakter "C" eller bedre i hele opptaksgrunnlaget (minimum 180 studiepoeng)

Søkere med høyest karaktergjennomsnitt får tilbud om studieplass. Dersom søkerne står likt, blir det gjort loddtrekning.

Utdanningen krever politiattest.

Læringsutbytte

Kunnskap, kandidaten

- har inngående fagdidaktisk og pedagogisk kunnskap for 8. - 13. trinn
- har bred forståelse av skolens mandat, opplæringens verdigrunnlag og opplæringsløpet
- har inngående kunnskap om og evne til å holde seg oppdatert på gjeldende lov- og planverk for profesjonsutøvelsen
- har bred kunnskap om barne- og ungdomskultur og barns og ungdoms utvikling og læring i ulike sosiale og kulturelle kontekster
- har bred kunnskap om læringsstrategier, læringsarenaer og arbeidsmetoder generelt og særlig i kroppsøving og idrettsfag
- har kunnskap om barn og unge i vanskelige livssituasjoner, herunder kunnskap om vold og seksuelle overgrep mot barn og unge, om deres rettigheter i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv, og om hvordan sette i gang nødvendige tiltak etter gjeldende lovverk
- har spesialisert innsikt i ett avgrenset tema om kroppsøving og/eller idrettsfag
- har inngående kunnskap om forskningsmetode og -etikk, og om profesjonsrelevant forskning

Ferdighet, kandidaten

- kan planlegge, gjennomføre og reflektere over undervisning i kroppsøving og idrettsfag basert på forsknings- og utviklingsarbeid og erfaringsbasert kunnskap
- kan lede og legge til rette for undervisningsforløp som fører til gode faglige og sosiale læringsprosesser
- kan bruke varierte arbeidsmetoder, differensiere og tilpasse opplæring i samsvar med gjeldende læreplanverk, og skape motiverende og inkluderende læringsmiljø
- kan beskrive kjennetegn på kompetanse, vurdere og dokumentere elevers læring, gi læringsfremmende tilbakemeldinger og bidra til at elevene kan reflektere over egen læring og egen faglige utvikling
- kan identifisere særskilte behov hos barn og unge, inkludert identifisere tegn på vold eller seksuelle overgrep. På bakgrunn av faglige vurderinger skal kandidaten kunne etablere samarbeid med aktuelle tverrfaglig og tverretatlige samarbeidspartnere til barnets beste
- kan gjennomføre et selvstendig og avgrenset profesjonsrettet forskningsarbeid i kroppsøving og/eller idrettsfag (masteroppgaven) som er i tråd med gjeldende forskningsetiske normer

Generell kompetanse, kandidaten

- kan formidle pedagogiske og fagdidaktiske problemstillinger på et avansert nivå
- innehar en profesjonell holdning og kan kritisk reflektere over faglige, profesjonsetiske og fag- og utdanningspolitiske spørsmål
- kan med stor grad av selvstendighet videreutvikle egen kompetanse og bidra til både kollegers og skolens utvikling

- kan bygge relasjoner til elever og foresatte, og samarbeide med aktører som er relevante for skoleverket
- kan gjennom utviklingsarbeid alene og sammen med andre bidra til nyskaping innenfor kroppsøving og idrettsfag

Organisering og arbeidsformer

PPU-master er et profesjonsstudium der studenten forventes å ta ansvar for egen og andres utvikling. Det blir stilt krav til frammøte og aktiv deltakelse. Studiet foregår i hovedsak med utgangspunkt i to læringsarenaer: NIH og skoleverket. Praktisk-pedagogisk utdanning innebærer en veksling mellom teoretiske og praktiske studier, og en viktig del av studiene foregår i praksisskoler under veiledning av praksislærere. Undervisningen varierer mellom forelesninger, individuelt studentarbeid og samarbeidsoppgaver. Gjennomføring av ulike oppgaver, framlegg i undervisningen, planlegging og vurdering av undervisning i praksisskolene og gjennomføring av et profesjonstilknyttet forskningsarbeid inngår i studentenes selvstendige arbeid. Å gi og å ta imot veiledning er en viktig del av studie- og undervisningsformen.

Vurdering av studentenes læring, vurderingsformer

Det anvendes ulike vurderingsformer som mappevurdering, skriftlig og muntlig eksamen, praktisk-metodisk eksamen og vurderinger av masterprosjektet. Gjennom mappevurdering får studentene erfaringer med ulike digitale presentasjoner og både egen- og medstudentvurdering.

Vurderingsformene stiller ulike krav til studentenes ferdigheter: fagdidaktiske ferdigheter, skriftlig fremstillingsevne, muntlig fremstillingsevne, samarbeidsevne, selvstendighet, planlegging og gjennomføring

Vurderingsformer er nærmere angitt og beskrevet i studiet emneplaner.

Innhold og oppbygging

PPU-master er bygd opp som et årsstudium i PPU med 30 studiepoeng pedagogikk, 30 studiepoeng fagdidaktikk og minst 60 dager med veiledet, variert og vurdert praksis. Fagdidaktikk 2 er en valgbar fordypning som er samkjørt med LUPE. Det andre studieåret inneholder 15 studiepoeng vitenskapsteori og metode, samt et 45 studiepoengs masterprosjekt. Disse emnene er også samkjørt med LUPE-utdanningen.

	Høst	Vår
1. studieår	Pedagogikk 1	Pedagogikk 2
	Fagdidaktikk 1	Fagdidaktikk 2: Velg et av emnene:

		Modellbasert praksis i kroppsøving Fordypning i friluftsliv Fordypning i idrettsfag
2. studieår	Vitenskapsteori og metode (LKI 410)	Masterprosjektet

Skikkethetsvurdering

Utdanningen omfattes av skikkethetsvurdering etter lov om universiteter og høyskoler § 12-3.

Rammeplan

Denne programplanen følger krav gitt i rammeplanen for PPU:

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2025-07-04-1449>

Uttekslingsmuligheter

Utteksling kan skje på høstsemesteret andre studieår og må innfri krav om faglig relevante emner under utteksling. Uttexslingen må da inneholde et emne i vitenskapsteori og metode (tilsvarende LKI 410). I tillegg skal studentene jobbe med masterprosjektet dette semesteret. Her går det an å tenke seg at uttekslingen (i enkelte tilfeller) skjer ved universiteter veiledere på ILF har forskningssamarbeid med.

Utover dette legger studiet vekt på internasjonalisering gjennom utvalg av pensumlitteratur, gjennom ansatte med internasjonal bakgrunn og nedslagsfelt som bidrar inn i undervisning og veiledning.

Tilrettelegging, studenter, partneruniversitet

All undervisning skjer på norsk da dette er et utdanningsprogram rettet mot å kvalifisere til undervisningskompetanse i norsk skole.

Dato godkjent av Studieutvalget:

Signert:

Pedagogikk 1

Fakta om emnet

Emnekode

Emnenavn norsk: Pedagogikk 1

Emnenavn engelsk Pedagogy 1

Studiepoeng: 15

Undervisningsspråk: Norsk

Semester: Høstsemester

Emneansvarlig: Kenneth Aggerholm

Forkrav

Praksis

Kort om emnet

Gjennom undervisningen i emnet vil studentene få en grunnleggende innføring i skolens rolle i samfunnet, lærerens rolle, og hvilken rolle kroppsøving og idrettsfag kan ha i skolesammenheng. Studentene vil bli kvalifisert til profesjonsutøvelse gjennom god kjennskap til pedagogisk teori koblet med refleksjoner over erfaringer fra praksis.

Emnet legger særlig vekt på å utvikle forståelse for skolen som samfunnsinstitusjon, inkludert skolens verdigrunnlag og mandat. Videre vil studentene arbeide med danning og sentrale dimensjoner ved dannelsesoppgaven i kroppsøving og idrettsfag, samt drøfte ulike forståelser av læreryrket som profesjon. Gjennom arbeidet med læreplanteori vil studentene lære å anvende læreplandokumenter som grunnlag for profesjonsutøvelse. De vil også bli introdusert for ulike perspektiver på læring, og bruke disse til å reflektere over og diskutere undervisningspraksis.

Emnet gir i tillegg innsikt i vurderingsteori og utfordringer knyttet til vurdering for læring i kroppsøving og idrettsfag, og drøfter hvordan digitale teknologier kan brukes for å støtte undervisnings- og læringsprosesser.

Læringsutbytte

Studenten skal etter gjennomført emne kunne...

- gjøre rede for skolen som organisasjon, samt skolens mandat og verdigrunnlag, herunder de særskilte rettighetene til samiske elever
- gjøre rede for danning og reflektere over sentrale dimensjoner ved dannelsesoppgaven i kroppsøving og idrettsfag
- gjøre rede for sentrale sider ved læreryrket som profesjon
- lese, tolke og operasjonalisere læreplandokumenter som grunnlag for profesjonsutøvelse
- forstå ulike perspektiver på læring og bruke disse til å diskutere undervisningspraksis
- gjøre rede for vurderingsteori og diskutere ulike vurderingspraksiser og utfordringer ved vurdering for læring i kroppsøving og idrettsfag forstå korleis digital teknologi kan bidra til å støtte undervisnings- og læringsprosesser i kroppsøving og idrettsfag

Læringsformer og aktiviteter

Undervisningen i emnet er på den ene siden organisert som forelesninger og frivillige seminargrupper, der studentene aktivt arbeider med innholdet i undervisningen. På den andre siden vil minst ett av temaene i emnet bli organisert som omvendt undervisning. Det legges vekt på at undervisningen og seminarene bidrar til å skape koblinger til det parallelle emnet i fagdidaktikk. Dette gjelder særlig sammenhengen til praksis (PPU405).

Arbeidskrav

Det er krav om 80% oppmøte på undervisning uten om frivillige seminar.

Vurdering/eksamen

5 timer skriftelig skoleeksamen. Hjelpemiddel: Mappa fra emnet *Fagdidaktikk 1*

Kjernelitteratur

- Aggerholm, K., & Standal, Ø. F. (2021). Kroppslig læring er noe man kan øve seg på. I T. P. Østern, Ø. Bjerke, G. Engelsrud, & A. G. Sørsum (Red.), *Kroppslig læring: Perspektiver og praksiser* (s. 74–83). Universitetsforlaget.
- Biesta, G. (2020). Danning og oppdragelse: Om viktigheten av et skille. I T. Sævi & G. Biesta (Red.), *Pedagogikk, periferi og verdi: Eksistensiell dialog om skole og samfunn* (s. 143–155). Fagbokforlaget.
- Evensen, K. (2020). *Vurdering i kroppsøving*. Universitetsforlaget.
- Goodlad, J. I., Klein, M. F., & Tye, K. A. (1979). The Domains of Curriculum and their Study. *Curriculum Inquiry: the study of curriculum practice*, 43–76.
- Grimen, H. (2008). Profesjonen og kunnskap. I A. Molander & L. I. Terum (Red.), *Profesjonsstudier* (s. 71–86). Universitetsforlaget.
- Hohr, H. J. (2011). Kategorial danning og kritisk-konstruktiv didaktikk—Den didaktiske tilnærmingen hos Wolfgang Klafki. I K. Steinsholt & S. Dobson (Red.), *Dannelse. Introduksjon til et ullent pedagogisk landskap* (s. 163–175). Tapir Akademisk Forlag.
- Hopmann, S. T. (2010). Undervisningens avgrensning: Didaktikkens kjerne (Ø. Hide & I. Willbergh, Overs.). I J. H. Midtsundstad & I. Willbergh (Red.), *Didaktikk. Nye teoretiske perspektiver på undervisning*. Cappelen Akademisk forlag.
- Krumsvik, R. J., & Säljö, R. (Red.). (2022). *Praktisk-pedagogisk utdanning—En antologi* (2. utg., Bd. 2). Fagbokforlaget. Utvalgte kapitler
- Løvlie, L. (2015). Herbart om oppdragelse, formbarhet og takt. *Nordisk tidsskrift for pedagogikk og kritikk*, 1(0), 1–11. <https://doi.org/10.17585/ntpk.v1.91>
- Nome, D. Ø. (2012). Kroppen som dannelsesarena. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*, 9(2), 144–152. <https://doi.org/10.18261/ISSN1504-3010-2012-02-06>
- Schaaning, E., & Aagre, W. (Red.). (2022). Skolens mening. Universitetsforlaget.
- Strand, T. (2002). Kan pedagogikken bygge et mer humant samfunn? Et kritisk blikk på Wolfgang Klafkis didaktikk. *Norsk pedagogisk tidsskrift*, 86(2–3), 124–142. <https://doi.org/10.18261/ISSN1504-2987-2002-02-03-05>
- Straum, K. (2018). Klafkis kategoriale danningsteori og didaktikk: En nærmere analyse av Klafkis syn på danning som prosess med vekt på det fundamentale erfaringslag. I K. Fuglseth (Red.), *Kategorial danning og bruk av IKT i undervisning* (s. 30–52). Universitetsforlaget. <https://www.idunn.no/doi/10.18261/9788215029450201803>

Säljö, R. (2016). Læring—En introduksjon til perspektiver og metaforer. Cappelen Damm Akademisk.

Telhaug, A. O. (2011). Dannelsesbegrepet i grunnskolens læreplaner—Fra 1939 til 2006. I K. Steinsholt & S. Dobson (Red.), *Dannelse—Introduksjon til et ullent pedagogisk landskap* (s. 211–254). Tapir Akademisk Forlag.

Anbefalt litteratur

Alle litteraturlister skal leveres i et worddokument i APA-stil.

Fagdidaktikk 1

Fakta om emnet

Emnekode

Emnenavn norsk: Fagdidaktikk 1

Emnenavn engelsk Subject matter didactics 1

Studiepoeng: 15

Undervisningsspråk: Norsk

Semester: Høst

Emneansvarlig: Øyvind F. Standal

Forkrav:

Praksis

Kort om emnet

I dette emnet arbeider studentene med grunnleggende kunnskaper og ferdigheter i å planlegge, gjennomføre og evaluere undervisning i kroppsøving. Disse kunnskapene og ferdighetene forutsetter at de kan analysere og reflektere over valg knyttet til mål for undervisningen (hvorfor), innholdet i undervisningen (hva), metoder (hvordan), kontekster for undervisning (hvor), og målgruppen man arbeider med (hvem). Studentene skal utvikle sin egen kompetanse både i og om bevegelsesaktiviteter på måter som gjør dem bedre kvalifisert til å undervise i kroppsøving og idrettsfag.

Emnet tar opp følgende temaer:

- Kroppsøving som fag i skolen
- Fagdidaktisk teori
- Svømming, livredning, dans, lek, friluftsliv
- Egenutvikling / øving i en valgfri bevegelsesaktivitet

Læringsutbytte

Studenten skal etter gjennomført emne kunne...

- gjøre rede for ulike begrunnelser for kroppsøvingsfagets plass i skolen, både historisk og i nåtiden
- bruke didaktiske modeller til å planlegge, gjennomføre og reflektere over undervisning i kroppsøving og idrettsfag
- undervise et bredt utvalg av innhold i kroppsøving og idrettsfag for en mangfoldig elevgruppe
- diskutere hvordan ulike undervisningsmetoder bidrar til erfaring og læring hos elevene
- beskrive kjennetegn på kompetanse, gi læringsfremmende tilbakemeldinger og bidra til at elevene kan reflektere over egen læring
- observere og gi kritiske og konstruktive tilbakemeldinger på undervisning i kroppsøving og idrettsfag
- utvikle egen bevegelseskompetanse med relevans for profesjonsutøvelse

- bruke digitale verktøy til å dokumentere læringsprosesser og kritisk diskutere digitale verktøys plass i undervisningen
- drive sikker og trygg undervisning for å unngå ulykker og skader

Læringsformer og -aktiviteter

Det brukes en variasjon av studentaktive læringsformer, der studentene aktivt må engasjere seg som både deltakere og lærere i undervisning i sal, basseng og utendørs. I tillegg brukes digitale undervisningsformer som omvendt undervisning, og studentene vil øve på å bruke digitale verktøy til å utvikle egen og andres læring. Gjennom arbeidet med mappebidragene vil studentene få støtte i å utforske egne erfaringer med å delta i ulike bevegelsespraksiser og å undervise andre i forskjellige situasjoner. Det legges vekt på at undervisningen i emnet bidrar til å skape koblinger til det parallelle emnet i pedagogikk.

Arbeidskrav

Det er krav om 80% oppmøte på all timeplanfesta undervisning

Vurdering/eksamen

Mappevurdering

Mappen skal bestå av fire bidrag som er knyttet til undervisningen i emnet, samt en avsluttende sammenstilling av mappebidragene:

1. **Dans, friluftsliv, lek og erfaring:** Mappebidraget skal støtte studenten i å integrere egne erfaringer fra den praktisk-metodiske undervisningen i emnet og knytte disse erfaringene til spørsmål om kroppsøvingsfagets egenart, historie og/eller dannelsesoppdrag.
2. **Utvikling av egen bevegelseskompetanse:** Mappebidraget skal være en dokumentasjon av, og refleksjon over, egen læring i et selvvalgt øvingsprosjekt.
3. **Undervisningslab:** Mappebidraget skal være en samling av, og refleksjon over, undervisningsopplegg som studenten planlegger og gjennomfører for medstudenter.
4. **Praksisportefølje:** Mappebidraget er en samling av undervisningsopplegg og refleksjonsnotater fra praksis som dokumenterer erfaringer med undervisning i kroppsøving og refleksjoner over rollen som kroppsøvingslærer.
5. **Avsluttende presentasjon:** Ca. 15 minutters muntlig presentasjon som er en sammenstilling av mappebidragene.

Bestått / ikke bestått

Kjernelitteratur

Aggerholm, K., & Standal, Ø. F. (2021). Kroppslig læring er noe man kan øve seg på. In T. P. Østern, Ø. Bjerke, G. Engelsrud, & A. G. Sørsum (Eds), *Kroppslig læring. Perspektiver og praksiser* (pp. 72–83). Universitetsforlaget.

Aggerholm, K., Standal, O., Barker, D. M., & Larsson, H. (2017). On practising in physical education: Outline for a pedagogical model. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 23(2), 197–208.

<https://doi.org/10.1080/17408989.2017.1372408>

Barker, D. M., Aggerholm, K., Standal, O., & Larsson, H. (2017). Developing the practising model in physical education: An expository outline focusing on movement capability. *Physical Education & Sport Pedagogy*, 23(2), 209–221. <https://doi.org/10.1080/17408989.2017.1371685>

Hordvik, M., Bjørke, L., & Standal, Ø. F. (Eds). (2024). Modellbasert praksis i kroppsøving. Cappelen Damm. (kap. 1 og 2)

Esser-Noethlichs, M., & Hegland, L. (2025). PE teachers' experiences with teaching outdoor swimming, self-rescue and lifesaving: A context for skill development or Bildung?. *European Physical Education Review*, 1356336X251358128.

Fjørtoft, H. (2015). *Effektiv planlegging og vurdering* (2nd edn). Fagbokforlaget.

Schenker, K. (2022). Idrottsdidaktik för lärar-och tränarutbildningar. Liber.

Steinsholt, K. (2010). Vi må miste oss selv for å finne oss selv igjen. Lek, erfaring og danning hos Hans-Georg Gadamer. I K. Steinsholt & K. P. Gurholt (Red.), *Aktive liv: Idrettspedagogiske perspektiver på kropp, bevegelse og dannelse* (s. 101–119). Tapir akademisk.

Sæther, S., Borgen, J. S., & Leirhaug, P. E. (2023). Structuring play in physical education. *Sport, Education and Society*, 0(0), 1–13. <https://doi.org/10.1080/13573322.2023.2283782>

Volshøj, E. S. (2022). At anvende idrætsdidaktiske modeller. I K. L. Madsen & A. M. Svendsen (Red.), *Fagdidaktik i idræt* (s. 81–97). Frydenlund.

Anbefalt litteratur

Alle litteraturlister skal leveres i et worddokument i APA-stil.

Pedagogikk 2

Fakta om emnet

Emnekode

Emnenavn norsk Pedagogi 2

Emnenavn engelsk Pedagogy 2

Studiepoeng 15

Undervisningsspråk norsk

Semester vår

Emneansvarlig: Ingfrid Thorjussen

Forkrav

Praksis

Kort om emnet

Emnet skal gi en grunnleggende innføring i sentrale psykologiske og sosiologiske perspektiver innenfor pedagogikkfaget og bidra til profesjonalitet i lærerrollen. Gjennom undervisning i pedagogisk psykologi skal studentene bli i stand til å se de bakenforliggende årsakene til elevers adferd og uttrykk og tilrettelegge for god tilpasset opplæring for et stort mangfold av elever. Sentrale tema er utviklingsmodeller, personlighet, selvoppfatning og identitet, samt motivasjon, psykisk helse og livsmestring.

Gjennom undervisning i pedagogisk sosiologi skal studentene utvikle kontekstuell kunnskap for å kunne etablere et godt og trygt læringsmiljø kjennetegnet av gode relasjoner, inkludering, sosial samhandling og utøvelse av god og tydelig klasseledelse. Sentrale tema er barne- og ungdomskultur, sosialisering, inkludering og mangfold, gruppeprosesser, klasseledelse og læringsmiljø, samt spesialpedagogiske perspektiver og tverrprofesjonelt samarbeid.

Læringsutbytte

Studenten skal etter gjennomført emne ...

- ha bred kunnskap om barn og unges utvikling, læring, motivasjon og sosialisering og reflektere over dette inn mot egen undervisningspraksis og lærerrolle
- ha inngående kunnskap om og kunne håndtere utfordringer knyttet til ulike elevforutsetninger som kjønn, alder, livssituasjon, psykisk helse, funksjonsvariasjoner, etnisitet og kulturbakgrunn, samt relatere dette til egen undervisningspraksis der tilrettelegging av tilpasset og motiverende opplæring og et godt skole-hjem samarbeid står sentralt
- ha inngående kunnskap om inkludering og mangfold, gruppeprosesser og samspill, og hvordan etablere og opprettholde gode relasjoner til og mellom elever, samt kunne etablere et trygt og inkluderende læringsmiljø, utvikle gode relasjoner og utøve tydelig klasseledelse.
- kunne identifisere særskilte behov hos barn og unge, inkludert identifisere tegn på vold eller seksuelle overgrep, samt kunne etablere samarbeid med aktuelle tverrfaglig og tverretatlige samarbeidspartnere til barnets beste

- innehar en profesjonell holdning og kan kritisk reflektere over pedagogiske, faglige, profesjonsetiske og fag- og utdanningspolitiske spørsmål

Læringsformer og aktiviteter

Arbeidsformene i emnet er varierte og består av forelesninger, gruppearbeid, selvstudium, case-arbeid, samarbeidslæring og studentfremlegg. Pedagogikk er et refleksjons- og drøftingsfag, der egenaktivitet, gruppediskusjoner og bearbeiding av pedagogiske problemstillinger i relasjon til praksis er sentralt. Aktiv tilstedeværelse er viktig.

Arbeidskrav

Det er krav om 80% oppmøte på undervisning.

Vurdering/eksamen

Individuell muntlig eksamen med gradert karakter A-F

Kjernelitteratur

Berg, E. (2021). *Kroppspøving - med rom for alle: Om læring, anerkjennelse, samhandling og utforskning*. Fagbokforlaget. Kap. 1, 5 og 7 skal leses.

Cantor, P., Osher, D., Berg, J., Steyer, L., & Rose, T. (2021). Malleability, plasticity, and individuality: How children learn and develop in context 1. In Cantor, P., & Osher, D. (Eds.). (2021). *The Science of Learning and Development: Enhancing the Lives of All Young People* (1st ed.). Routledge.

De Cocker, K., Haerens, L., Escrivá-Boulley, G. (2025). Physical Education Teachers' Role to Motivate Students and Promote Physical Activity: An Introduction to Teaching Behaviours. In: García-González, L., De Cocker, K., González-Cutre, D. (eds) *Motivation in Physical Education*. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-86908-2_4

Fernandez-Rio, J., Hordvik, M., Casey, A. (2025). Can Pedagogical Models Positively Influence Students' Motivation? A Hierarchical Approach. In: García-González, L., De Cocker, K., González-Cutre, D. (eds) *Motivation in Physical Education*. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-86908-2_15

Hogg, M. A., & Gaffney, A. M. (2018). Group processes and intergroup relations. In Wixted, J.T & Ghetti, S (eds) *Stevens' handbook of experimental psychology and cognitive neuroscience*, volume 4, p. 465-498. Wiley.

Kaplan & Patrick (2016) Learning environments and motivation. In K. Wentzel & D. Miele (eds.) *Handbook of motivation at school* (pp. 251-274). Routledge

Linder, A. (2012). *Å skape gode relasjoner i skolen*. Gyldendal akademisk. 55 s.

Ogden, Terje (2022) *Sosial kompetanse og problemadferd i skolen*. Oslo: Akademisk Gyldendal. Kap. 1, 5, 6 og 8 skal leses.

Osher, D., Cantor, P., Berg, J., Steyer, L., & Rose, T. (2020). Drivers of human development: How relationships and context shape learning and development1. *Applied Developmental Science*, 24(1), 6-36.

Rekaa, H., Hanisch, H. & Ytterhus, B. (2019). Inclusion in physical education: Teacher attitudes and student experiences: A systematic review. *International Journal of Disability, Development and Education*, 66(1), 36-55. <https://doi.org/10.1080/1034912X.2018.1435852>

Skaalvik, E. M., & Skaalvik, S. (2021). *Skolen som læringsarena: Selvoppfatning, motivasjon, læring og livsmestring* (4. utg.). Universitetsforlaget.

Stana, I. (2016). «Om kreativitet». Ressurshefte. Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen. Hentet fra: <https://kunstkultursenteret.no/ressursbase/om-kreativitet/>

Standage, M., Ryan, R.M., Curran, T. (2025). Self-Determination Theory Applied to Physical Education: The Role of Self-Regulatory Processes in Facilitating High-Quality Student Motivation, Engagement, and Well-Being. In: García-González, L., De Cocker, K., González-Cutre, D. (eds) *Motivation in Physical Education*. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-86908-2_2

Standal, Ø. F., & Rugseth, G. (Red.). (2021). *Inkluderende kroppsøving* (2. utg.). Cappelen Damm akademisk. Kap. 1, 6 og 7 skal leses.

Ulstad, S. O. & Skjesol, K. (2025). Intervensjonsstudier i kroppsøving basert på selvbestemmelsesteorien. I H. Halvari & A. H. Olafsen (Red.), *Motivasjon i fokus. Selvbestemmelsesteorien i teori og praksis* (Kap. 10, s. 273–292). Cappelen Damm Akademisk. <https://doi.org/10.23865/cdf.236.ch10>

Ungdata, gjeldende årsrapporter og forskningsrapporter om ungdom i Norge. [Ungdataforskning - Ungdata](#)

von Soest, T., Kozák, M., Rodríguez-Cano, R., Fluit, S., Cortés-García, L., Ulset, V. S., ... & Bakken, A. (2022). Adolescents' psychosocial well-being one year after the outbreak of the COVID-19 pandemic in Norway. *Nature Human Behaviour*, 6(2), 217-228.

Xie, F., & Derakhshan, A. (2021). A conceptual review of positive teacher interpersonal communication behaviors in the instructional context. *Frontiers in Psychology*, 12, 708490.

Aagre, Willy & Wiig, Camilla (red) (2022) *Ungdomskunnskap, hverdagslivets kulturelle former*. Fagbokforlaget. Kap 1, 2, 4, 5 og 7 skal leses

PPU404: Modellsbasert praksis i kroppsøving

Fakta om emnet

Emnekode: PPU 404

Emnenavn norsk: Modellbasert praksis i kroppsøving

Emnenavn engelsk: Models-based practice in physical education

Studiepoeng: 15

Undervisningsspråk: Norsk

Semester: Vår

Emneansvarlig

Forkrav

Praksis: Nei

Kort om emnet

Emnet tar utgangspunkt i visjonen om modellbasert praksis, der undervisning i kroppsøving er organisert gjennom bruk av flere pedagogiske modeller. Undervisningen i dette emnet skal gi studentene egenerfaring med et utvalg pedagogiske modeller og de lærer å planlegge, begrunne, gjennomføre og vurderer egen og andres undervisning. Emnet inkluderer arbeid med ulike sjangere innen bevegelseskulturer i dagens samfunn. I undervisningen utforsker og diskuterer vi hvilke potensial modellbasert praksis kan representere med hensyn til ulike sjangere og elevens utvikling og læring i kroppsøving og idrettsfag.

Læringsutbytte

Studenten skal etter gjennomført emne kunne

- gjøre rede for hva modellbasert praksis i kroppsøving er og kritisk diskutere pedagogiske begrunnelser for undervisningspraksis basert på pedagogiske modeller
- ha kunnskap om hovedidé, læringsaspirasjon, kjennetegn og helhetlig pedagogikk i et utvalg pedagogiske modeller
- planlegge for undervisningsforløp med flere pedagogiske modeller
- gjennomføre og kritisk vurdere undervisning knyttet til en valgt modell
- bidra til innovative lærings- og utviklingsprosesser i skolen.
- kritisk reflektere over egen og andres undervisningspraksis i lys av egne erfaringer, profesjonsforståelse og forskningsbasert kunnskap.

Læringsformer og aktiviteter

I emnet blir det brukt varierte undervisningsformer og bevegelsessjangre knyttet til modellbasert praksis som modellerer god undervisningspraksis. Det kreves at studentene forbereder seg, deltar i samarbeid, medvirker og viser ansvar for egen og hverandres læring. Arbeidet varierer mellom undervisning i sal, ute og i klasserom, selvstendig studentarbeid, samt praktiske oppgaver både i gruppe og individuelt.

Arbeidskrav

- 80% oppmøte på undervisning
- tre oppgaveinnleveringer. Innhold og tema for oppgavene er knytte til konkrete modeller som blir tatt opp i undervisningen. Omfang og format på innleveringene spesifiseres i samråd med studentene

Arbeidskrav skal vurderes med godkjent/ikke godkjent.

Vurdering/eksamen

Praktisk-metodisk eksamen med muntlig høring. Individuell, gradert karakter. A-F.

Kjernelitteratur

Aggerholm, K., & Hordvik, M. M. (n.d.). A Bildung theoretical framework for Models-based Practice in physical education. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 0(0), 1–13.

<https://doi.org/10.1080/17408989.2024.2446787>

Bjørke, L., & Mordal Moen, K. (2020). Cooperative learning in physical education: A study of students' learning journey over 24 lessons. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 1–13.

Casey, A., MacPhail, A., Larsson, H., & Quennerstedt, M. (2021). Between hope and happening: Problematizing the M and the P in models-based practice. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 26(2), 111–122. <https://doi.org/10.1080/17408989.2020.1789576>

Engbreetsen, B., Walseth, K., & Elvebakk, L. (2020). Jenter og kroppsøving. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift*, 104(4), 361–375. <https://doi.org/10.18261/issn.1504-2987/2020-04-04>

Harvey, S., Kirk, D., & O'Donovan, T. M. (2014). Sport Education as a pedagogical application for ethical development in physical education and youth sport. *Sport, Education & Society Sport, Education and Society*, 19(1), 41–62.

Haerens, L., Kirk, D., Cardon, G., & De Bourdeaudhuij, I. (2011). Toward the development of a pedagogical model for health-based physical education. *Quest*, 63(3), 321–338. <https://doi.org/10.1080/00336297.2011.10483684>

Hordvik, M., Bjørke, L., & Standal, Ø. F. (Red). (2024). *Modellbasert praksis i kroppsøving*. Cappelen Damm.

Hordvik, M. & Aaring, V. (2021). Modellbasert praksis – en visjon for fagfornyelse i kroppsøving. I E. E. Vinje (Red.), *Didaktiske utfordringer i kroppsøving* (s. 191-222). Cappelen Damm akademisk.

Kirk, D. (2013). Educational value and models-based practice in physical education. *Educational Philosophy and Theory*, 45(9), 973–986.

Walseth, K., Engbreetsen, B., & Elvebakk, L. (2018). Meaningful experiences in PE for all students: An activist research approach. *Physical Education & Sport Pedagogy*, 23(3), 235–249. <https://doi.org/10.1080/17408989.2018.1429590>

Anbefalt litteratur

PPU405 Skolepraksis

Fakta om emnet

Emnekode: PPU405

Emnenavn Skolepraksis

Emnenavn Practicum

Studiepoeng: 0

Undervisningsspråk: Norsk

Semester: Høst / vår

Emneansvarlig: Øyvind F. Standak

Forkrav

Praksis

Kort om emnet

Skolepraksis tar for seg undervisning og veiledning av elever i grunnskole og videregående skole ut fra gjeldende lovverk og læreplaner for opplæringen. I emnet inngår minimum 30 dager skolepraksis i grunnskole og minimum 30 dager skolepraksis i videregående skole. I emnet inngår også deltakelse på profesjonsmøter sammen med praksislærere og faglærere fra NIH samt timer på NIH til forarbeid og etterarbeid.

Læringsutbytte

Studenten skal etter gjennomført emne kunne...

- gjøre rede for skolen som organisasjon, lærerens oppgaver, roller og ansvar i opplæringen
- planlegge, gjennomføre og vurdere egen og andres undervisning med utgangspunkt i pedagogisk og fagdidaktisk teori, nasjonale og lokale styringsdokumenter
- tilpasse opplæringen til elevens og elevgruppas forutsetninger
- samhandle med elever, foresatte, skoleledelse, kolleger og andre interne og eksterne aktører
- ta ansvar for å utvikle og lede inkluderende, kreative, trygge og helsefremmende læringsmiljøer
- kunne ta imot veiledning og bruke dette til å utvikle egen undervisning og læreridentitet
- utvikle egen relasjonskompetanse, ivareta profesjonsetiske verdier i opplæringen og bidra til utvikling av barn og unges dømmekraft og kritiske refleksjonsevne
- bidra til endringsprosesser og samarbeid om faglig og pedagogisk nytenkning i kroppsøving og idrettsfag og delta i ulike former for FoU-arbeid med skolepraksis som arena
- gjøre seg nytte av og bidra i kollega- og arbeidsbasert veiledning

Læringsformer og aktiviteter

Undervisningen i skolepraksis gjennomføres i samråd mellom NIH og utvalgte praksislærere med godkjent utdanning og/eller erfaring. Veiledning i praksisskolen foregår både en til en med

praksislærer og i gruppe med medstudenter. Tretti dager med praksis i grunnskole fordeles normalt over 7 uker i høstsemesteret der studentene tilbringer enkelte dager på NIH for utveksling av erfaring. Tretti dager med praksis i videregående skole fordeles normalt over 7 uker i vinter/vårsemesteret der studentene tilbringer der en uke midt i praksisperioden er satt av til undervisning og deling av erfaring på NIH. Profesjonsmøter med praksislærere og ansatte på NIH inngår i praksisopplæringen.

Arbeidskrav

100% fremmøte i praksisperioden

Vurdering/eksamen

Skolepraksis vurderes til bestått/ ikke bestått av praksislærer og kontaktlærer.

Fordypningsemne, Friluftsliv i skolen og profesjonsutvikling

(Kristian Abelsen, 23. april 2025)

Fakta om emnet

Emnekode:	LKI 461
Emnenavn:	Fordypningsemne, Friluftsliv i skolen og profesjonsutvikling
Studiepoeng:	15 sp
Semester:	Vår
Undervisningsspråk:	Norsk
Emneansvarlig:	Kristian Abelsen
Bygger på:	LKI120 – Friluftsliv i skolen LKI220 – Friluftsliv med tverrfaglig fordypning

Om emnet

I dette emnet får studenten anledning til å videreutvikle sin profesjonelle og pedagogiske kompetanse innenfor fagfeltet friluftsliv i skolen. Studentene får dypere innsikt i friluftsliv som fagområde og nye former for friluftsliv tilegnes. Sentralt i emnet står etablering av praksisfellesskap. Dels som utgangspunkt for faglig, sosial og personlig støtte i prosessen mot modning og vekst, men også et fellesskap som skal utfordre det etablerte og kreativt utforske og prøve ny friluftslivsdidaktikk i møte med dagsaktuelle utfordringer som sosial rettferdighet og bærekraftperspektiver.

Emnet har som utgangspunkt at studenten er i siste fase av lærerutdanningen og undervisningen skjer i form av dialogbaserte seminarer, teamarbeid og stor grad av utprøving og øving i rollen som underviser og profesjonell lærer. Etikk, selvrefleksjon og håndtering av krevende situasjoner inngår. Læreplan for utdanningsprogram friluftsliv på videregående skole, danner et politisk fundament når studentene utfordres til å utvikle, planlegge og gjennomføre nyskapende didaktikk og undervisningspraksis.

Læringsutbytte

Studenten skal etter gjennomført emne kunne

- Alene og sammen med andre utvikle, gjennomføre og evaluere sammensatte undervisningsopplegg med mål om kunnskaps- og ferdighetsutvikling
- Kritisk reflektere over og evaluere undervisningsmetoder og aktivitetsnære problemstillinger i lys av kunnskap om elevers læring og helhetlig utvikling.
- Anvende forsknings- og erfaringsbasert kunnskap for å kunne lede og bidra til innovasjon og utvikling av praksis både innenfor egen fordypning og på tvers av fordypningsemner.
- Diskutere fordypningen i lys av dagsaktuelle faglige utfordringer i relasjon til barne- og ungdomskultur, sosial rettferdighet og bærekraftperspektiver

- Kunne formidle fagkunnskap til et profesjonsfelleskap og veilede kollegaer knyttet til egen fordypning

Arbeidskrav

- 80 % oppmøte på undervisning.
- Krav om 100 % deltakelse på turer (inkludert forarbeid og etterarbeid).

Arbeidskrav må være godkjent før endelig vurdering av mappe.

Vurdering/eksamen

Vurderingen i emnet er en mappe med tre deler som vurderes. Gradert karakter A-F.
(samme som LKI421?)

- Praktisk og teoretisk fagfordypning innenfor tema friluftsliv i skolen.
- Praktisk-pedagogisk undervisningsopplegg som inkluderer planlegging, førveiledning, gjennomføring og selvevaluering.
- Faglig formidling med fokus på praksisfelleskap, veiledning og profesjonsutvikling.

Kjernelitteratur

Utarbeides senere

Fordypningsemne, Idrettsfag i skolen og profesjonsutvikling

Fakta om emnet

Emnekode:	LKI 421
Emnenavn:	Fordypningsemne, Idrettsfag i skolen og profesjonsutvikling
Studiepoeng:	15 sp
Semester:	Vår
Undervisningsspråk:	Norsk
Emneansvarlig:	Per Midthaugen/ (Petter Erik Leirhaug/ Annett V. Stornæs)
Bygger på:	LKI221 - Idrettsfag i skolen; LKI226 - Idrett, helse og samfunn

Om emnet

I dette emnet får studenten anledning til å videreutvikle og fordype seg knyttet til profesjonelle, pedagogiske og fagdidaktiske problemstillinger innenfor idrettsfag i skolen. Studentene blir godt kjent med egen lærerrolle og profesjonsutøvelse, og vil utforske ulike sider og perspektiver på læring. Sentralt i emnet er samspillet mellom faglig fordypning og praktisk utforsking, og skape et praksisfellesskap som jobber med profesjonsutvikling hos hver enkelt student.

Emnet har som utgangspunkt at studenten er i siste fase av lærerutdanningen og undervisningen skjer i form av dialogbaserte seminarer, teamarbeid og stor grad av utprøving og øving i rollen som underviser og profesjonell lærer. Etikk, selvrefleksjon og håndtering av krevende situasjoner inngår. Læreplaner for utdanningsprogram idrettsfag på videregående skole, danner et politisk fundament når studentene utfordres til å utvikle, planlegge og gjennomføre nyskapende didaktikk og undervisningspraksis. Fagene treningsledelse og toppidrett vil ha et særlig fokus i emnet, da disse er lite tematisert tidligere i lærerutdanningen, samt fellesfag som breddeidrett og aktivitetslære, vil også bli videreført tematisk og faglig.

Læringsutbytte

Studenten skal etter gjennomført emne kunne

- Alene og sammen med andre utvikle, gjennomføre og evaluere sammensatte undervisningsopplegg med mål om kunnskaps- og ferdighetsutvikling
- Kritisk reflektere over og evaluere undervisningsmetoder og aktivitetsnære problemstillinger i lys av kunnskap om elevers læring og helhetlig utvikling.
- Anvende forsknings- og erfaringsbasert kunnskap for å kunne lede og bidra til innovasjon og utvikling av praksis både innenfor egen fordypning og på tvers av fordypningsemner.
- Diskutere fordypningen i lys av dagsaktuelle faglige utfordringer i relasjon til barne- og ungdomskultur, sosial rettferdighet og bærekraftperspektiver
- Kunne formidle fagkunnskap til et profesjonsfellesskap og veilede kollegaer knyttet til egen fordypning

Arbeidskrav

- 80 % oppmøte på undervisning.

Vurdering/eksamen

Vurderingen i emnet er en mappe med tre deler som vurderes. Gradert karakter A-F.

- Praktisk og teoretisk fagfordypning innenfor tema idrettsfag i skolen.
- Praktisk-pedagogisk undervisningsopplegg som inkluderer planlegging, førveiledning, gjennomføring og selvevaluering.
- Faglig formidling med fokus på praksisfellesskap, veiledning og profesjonsutvikling.

Kjernelitteratur

Utarbeides senere

Modell som viser i hvilke emner de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene inngår

[illegible]